

Sjekkliste for egenrevisjon

52 OPPAL - FJØRFE

© Stiftelsen Norsk Mat
Versjon 2022.10

Spørsmål som krever dokumentasjon vises med symbolet

Svar

Ja

Nei

Ikke
aktuelt

52.1 DYREHOLDET

52.1.1

Har virksomheten et gyldig sertifikat? (må fornyes hvert år)

Selger du levende fjørfe og/eller rugeegg, skal virksomheten være sertifisert av Mattilsynet. Aller du opp fjørfe eller produserer egg til bruk i egen virksomhet, trenger du ikke sertifisering.

§ Krav

Forskrift om sertifisering av fjørfevirksomheter	Lovkrav
--	---------

52.1.2 Registrerer du dyras vektutvikling?

52.1.3

Gjør du noe for å aktivisere frittgående høner?

Høner utforsker ved å hakke. For å hindre at hønene plukker fjør av hverandre eller utvikler andre adferdsproblemer, som hysteri og kannibalisme, må du sørge for at hønene har nok å ta seg til. Høner kan aktiviseres med løst materiale som de kan hakke, plukke og spise på. Dette kan du ordne for eksempel ved å dele ut halm, høy, nytt strø, kråstein, skjellsand og/eller helt korn regelmessig. Også i innredede bur er det viktig at strøet har egenskaper som gjør at hønene får tilfredsstilt hakkebehovet sitt. Å beholde en god fjørdrakt i flokken er viktig for dyrevelferden og for å holde et lavt fôrforbruk.

§ Krav

Lov om dyrevelferd	Lovkrav
--------------------	---------

52.1.4 Overvåker du blodmidsituasjonen ved å ta middprøver og sende dem inn til Animalia for kontroll minst én gang per innsett?

Blodmidd går ut over velferden til hønene, og kan være plagsomt for røkteren. For å redusere omfanget av, og helst fjerne, midden må du sette i verk koordinerte tiltak i hele verdikjeden. Er du oppaler eller eggprodusent, skal du overvåke blodmidsituasjonen. Animalia har et gratis overvåkingsprogram der man kan bruke feller for å påvise midd. Ring Animalia på telefon 23 05 98 00, eller send e-post til fjorfe@animalia.no.

§ Krav

Middprogrammet	Bransjekrav
----------------	-------------

52.1.5 Har du iverksatt tiltak for å redusere eventuelle problemer med blodmidd?

Er du oppaler og får påvist blodmidd i besetninga di, må du informere eggprodusenten så raskt som mulig. Deretter må du i samråd med veterinæren for besetninga eller fagkonsulenten til varemottakeren iverksette tiltak for å redusere antallet midd til et minimum. Dette er for å hindre spredning av blodmidd.

§ Krav

Middprogrammet	Bransjekrav
----------------	-------------

52.1.6

Informerer du kundene dine så tidlig som mulig dersom du får påvist blodmidd?

Er du oppaler og får påvist blodmidd i besetninga di, må du informere eggprodusenten så raskt som mulig. Deretter må du i samråd med veterinæren for besetninga eller fagkonsulenten til varemottakeren iverksette tiltak for å redusere antallet midd til et minimum. Dette er for å hindre spredning av blodmidd.

52.1.7

Har du rutiner for å sikre at viktige opplysninger om flokken formidles slik at overgangen blir så gunstig som mulig for hønene, og gjør du det i så fall minst én uke før leveringsdagen?

Når du skal levere høner til en eggprodusent, skal du minst én uke før leveringsdagen gi eggprodusenten en anbefaling om hvordan forholdene skal legges til rette for at overgangen skal bli så gunstig som mulig for hønene. Da må du minimum informere om fôr og temperatur i huset, og i tillegg fortelle om eventuelle avvik utover det normale.

52.1.8 Leverer du unghøner med deklarasjon?

Senest når du leverer hønene, skal du gi eggprodusenten en deklarasjon om hønene. Deklarasjonen skal opplyse om følgende forhold ved oppalingsen:

- daglengde
- lysstyrke
- dyretype
- antall dyr
- klekkedato
- dødelighet i oppalet
- eventuell koksidiøsebehandling eller annen medisinsk behandling
- utførte vaksinasjoner
- salmonellaprøver i samsvar med forskrift
- blodmiddstatus
- gjennomsnittsvekt og flokkens jevnhet (det vil si andel av hønene som er innenfor +/- 10 prosent av gjennomsnittsvekten) i aldersperiodene 4–8 uker og 13–16 uker.

52.1.9

Når du inngår salgskontrakt med eggprodusenten – framgår det av kontrakten om hønene har samme alder og hvor de skal ales opp?

I salgskontrakten mellom deg og eggprodusenten skal du gi følgende erklæring om hønene: «Oppaleren garanterer at de x antall leverte høner har samme alder og er alet opp hos undertegnede.»

52.1.10

Melder du fra til eggprodusenten så tidlig som mulig hvis du ikke kan overholde erklæringa omtalt i punkt 52.1.9?

Hvis du ikke kan overholde erklæringa omtalt i forrige punkt (52.1.9) (det vil si hvis du leverer suppleringshøner som ikke er fra eget oppal, eller hvis du leverer høner med en annen alder), skal du informere eggprodusenten så tidlig som mulig. Eventuelle suppleringshøner må du levere med egen deklarasjon.

52.1.11

Fører du journal over høner som du leverer fra deg, og lagrer du opplysningene i minst 5 år?

Når du selger eller gir bort fjørfe, skal du føre journal som inneholder navn og adresser til avsendere og mottakere, hvor mange dyr som ble flyttet, og når de ble flyttet. Du skal oppbevare opplysningene i minst 5 år og legge dem fram når Mattilsynet ber om det.

52.2 LEVERING AV UNGHØNER

52.2.1 Har dyra tilgang til vann helt fram til plukkingen starter?

Svar		
Ja	Nei	Ikke aktuelt

Dyra skal ha tilgang på vann helt fram til de plukkes, av hensyn til dyrevelferd.

§ Krav

Forskrift om hold av høns og kalkun	Lovkrav
-------------------------------------	---------

52.2.2 Er det mulig å blende porten og andre større lysåpninger slik at det er mørkt nok i dyrerommet når dyra plukkes?

Dyra blir roligere dersom du demper lyset eller bruker blått lys. For å hindre at dagslys ødelegger denne effekten, bør du blende rundt portåpninger og liknende.

52.2.3 Sikrer du at dyra plukkes og bæres skånsomt, og har du eller en annen med ansvar for dyra oppsyn under plukkinga?

Dyra skal håndteres skånsomt av hensyn til dyrevelferden. Hvordan man håndterer dyra, kan også påvirke produktkvaliteten. Du som eier, eventuelt den som røkter dyra for deg, har ansvar for å gi opplæring i hvordan man håndterer dyra riktig.

Forskrift om hold av høns og kalkun (§ 5) slår fast at alle som deltar i den daglige driften av dyreholdet skal kunne håndtere og stille dyra på en måte som sikrer god dyrevelferd. De skal også kunne kjenne igjen tegn på dårlig dyrevelferd, og iverksette tiltak der det er nødvendig. Fjørfe skal ikke bæres i ett bein.

§ Krav

Forskrift om hold av høns og kalkun	Lovkrav
-------------------------------------	---------

52.2.4 Får personellet opplæring i riktig håndtering av dyr?

Dyra skal håndteres skånsomt av hensyn til dyrevelferden. Hvordan man håndterer dyra, kan også påvirke produktkvaliteten. Du som eier, eventuelt den som røkter dyra for deg, har ansvar for å gi opplæring i hvordan man håndterer dyra riktig.

Forskrift om hold av høns og kalkun (§ 5) slår fast at alle som deltar i den daglige driften av dyreholdet skal kunne håndtere og stille dyra på en måte som sikrer god dyrevelferd. De skal også kunne kjenne igjen tegn på dårlig dyrevelferd, og iverksette tiltak der det er nødvendig. Fjørfe skal ikke bæres i ett bein.

§ Krav

Forskrift om hold av høns og kalkun	Lovkrav
-------------------------------------	---------

Svar		
Ja	Nei	Ikke aktuelt